

עלון מס' 1045 בראשית כח' בתשרי תשפ"ז

שבת מברכין
חודש מר-חשוון
ראש חודש בימים ראשון ושני
המולד יהיה ביום ראשון.
9 בבוקר 43 דקות ו-2 חלקים.

ישא ברכה

יוצא ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "יגל יעקב", חולון
בראשות מרר עטר הרה"ג יוסף מוגרבי שליט"א

האושר האמיתי

נוהגים לקרוא לחברה שלנו "חברת השפע". נשמע מוגזם? הבה נתבונן: הכרתי אנשים מהדור הקודם שהיו שומרים בקפדנות מסמרים ישנים, חלודים ומעוקמים, אולי יצטרכו להם. שהיו גונזים קטעי חבלים, אולי יצטרכו לארוז חבילה. מן ה"חזון איש" זצ"ל כתב בספרו ההלכתי שאין לפתוח קופסת סרדינים בשבת להשתמש בה, להניח בה סבון או מסמרים, וכיוצא באלו. אומנם כן, הכל היה בצמצום. והיום מי חס על כלים חד פעמיים, על פחיות שתיה, על שקיות פלסטיק לכל מטרה. החיים היום נראים כגן עדן לעומת החיים בדור שעבר. לחיצת כפתור - והחדר מואר. עוד כפתור - ועולה להבה מן הכיריים. כפתור אחר - והחימום, או הקירור, מתחילים לפעול. זוכרים את ארגז הקרח הישן וחצאי הבלוקים שהיו נושאים במלקחיים, ומגירת המים שהיו מרוקנים? באיזה בית אין כיום מקרר חשמלי נוסטלגיה. ושכחנו את המים הזורמים בברזים, ומערכת הביוב. והטלפון בכל בית. ומחשב, ומכונית. "חברת שפע" במלוא מובן המילה. אז, רגע אחד: האם זה עשה אותנו למאושרים מאבותינו? מדוע אנו זוכרים את הזקנים, בני הדור שעבר, מחייכים תמיד, נינוחים. ומדוע אנו מביטים סביבנו ורואים את כולם אצים ורצים, דואגים ועצבניים, חסרי מנוחה ומרגוע. למה? שמא תאמרו: משום שאנו עובדים קשה, יגעים להשיג הישגים, לכסות את משיכת היתר, לשלם משכנתא. אבל לו היינו פנויים מעבודתנו, כמו אדם הראשון בגן העדן, היינו מאושרים בתכלית!... האומנם כן הוא? אז מדוע אחוז הגירושין הגדול ביותר הוא בקרב העשירים השבעים, שיש להם הכל? מדוע הפסיכיאטרים מתפרנסים בעיקר מבני החוג הנוצץ? מדוע בסקנדינביה - ארץ הרווחה והחופש, הפורקן וההתפקרות - אחוז ההתאבדויות והדיכאונות הגבוה ביותר. מדוע "ילדי השמנת" אינם מאושרים, צורכים סמים, הולכים לשוטט ביערות האמזונס ולטפס בהרי ההימליה. ממה הם בורחים, מה חסר להם? היודעים אתם מה התשובה לכל זה? כי יש לנו תפיסה מעוותת של גן עדן. אם ישאלונו: מהו גן עדן? נענה: עצים, פרחים, ציפורים, פרפרים. זה נפלא, אבל זה לא העיקר! אושרו של האדם אינו נוסע מהעולם שמסביבו, הוא קורן מתוכו פנימה! מה היה גן עדן של האדם הראשון? הוא עצמו יציר כפיו של הקדוש ברוך הוא, בלא חטא, כולו זוהר, קדושה וטוהר! אם האושר קורן מבפנים - הוא מסתייע גם בתנאים החיצוניים, שלא יעכירו את רוחו. שלא יעציבוהו, ולא יטרידוהו. אבל אם מבפנים זה חלול, או גרוע מזה - רקוב, אז לא יעזור דבר. ולהיפך הבטלה והשפע יהיו אם כל חטאת, ויגרמו לגיוון ולהתפקרות. האסון הגדול של תקופתנו הוא, שמחפשים את האושר והסיפוק בחוץ. בדברים שסביבנו: אולי מכונית חדשה תגרום לאושר? אולי אם יקנו מיקרוגל או מייבש כביסה, נברשת או תכשיט, אולי יהיו החיים מאירים וזוהרים יותר? אולי אם יהיה לנו פנטהאוס, או נבנה וילה. ואולי, חלילה, אם נפרק את התא המשפחתי הזה ונחפש שותפות אחרת. וזו תפיסה כה מעוותת, שגויה, פסולה ושקרית. כי היא מחפשת את האושר בחוץ - במקום לחפש אותו בפנים! הצדיק מאוהל, בעל "ישמח משה" זצ"ל כתב בספרו, שבחלומו ראה עצמו בשמים, ופגש באחד התנאים עומד ולומד תורה. פנה אליו ושאלו: "יסלח לי מר, היכן כאן גן העדן?", והתנא הורה בידו על ליבו ואמר לו: "כאן, בתוכי!!!" הגמרא אומרת שהאבות הקדושים זכו לחיים מעין עולם הבא. היכן? כאן, בעולם הזה, באוהליהם! בלי חשמל ומים זורמים, בלי מכונית ופלאפון. כי גן העדן שכן בליבם! הוי אומר: לא האדם גורש בחטאו מגן העדן, אלא גן העדן גורש ממנו! ובכל מצוה, בכל שיעור תורה, בכל מעשה טוב, אנו חוזרים אל גן העדן, מחזירים פיסה ממנו לליבנו!

להיות מוכנים למשיח!

אלפי שנים מחכים אנו לבואו של משיח צידקנו ואף על פי שהתמהמה, עדיין מחכים לו שיבוא. בודאי יהיה זה מעמד נורא ונשגב בעת אשר יקומו המתים לתחייה ובראשם כל גדולי ישראל בכל הדורות - אשרי עין ראתה כל זאת. אולם עלינו לדעת שלא כולם יזכו להשאר חיים בימות המשיח, יהיו כאלה שילכו לדיראון עולם, ה' ירחם. מלך המשיח יערוך מבחן קבלה! הקריטריון הראשון יהיה יראת שמים, כמו שכתוב: "והריחו ביראת ה'", ואם רוצים אנו לדעת מי נקרא ירא שמים, הבה נלמד הלכה בשולחן ערוך (אורח חיים סימן רפה' סעיף א') בה פוסק מרן, שחייב אדם לקרוא בכל שבוע את הפרשה שניים מקרא ואחד תרגום ובסעיף ב' כותב מרן: אם למד הפרשה עם פירוש רש"י, חשוב כמו תרגום, וירא שמים יקרא תרגום וגם פירוש רש"י! נמצינו למדים שבכדי להענות לתואר של ירא שמים, עלינו לקרוא הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום וגם ללמוד פירוש רש"י ואז כולי האי ואולי שיהיה לנו פתחון פה לעתיד לבא! (וזאת מלבד ההבטחה הגדולה המובאת בחז"ל במסכת ברכות שכל המשלים פרשיותיו עם הציבור שנים מקרא ואחד תרגום, מאריכים לו ימיו ושנותיו, וביננו מי לא רוצה אריכות ימים!?) אחים יקרים, בסימנא טבא מתחילים אנו השבת את הפרשה הראשונה בתורתנו הקדושה - פרשת בראשית ואין זמן מתאים יותר לקבל עלינו לקיים דברי מרן בעל השולחן ערוך, ובכך נזכה לטובה וברכה בזה ובבא, ונזכה להיות מוכנים לקבלת משיח צידקנו במהרה בימינו.

זמני כניסת ויציאת השבת

בש	חמה	יום	חא	מסכת שבת
17:56	17:45	17:39	17:56	מסכת שבת
18:51	18:50	18:49	18:51	יציאת שבת
19:27	19:25	19:29	19:27	רבש"ח

הפטרת השבוע

הפטרה: מחר חודש (שמואל א כ"ח-מב)

סיפור לשבת

אנשים נוטים בטעות למעט בערכם של דברים קטנים. הם אינם מחשיבים זמן קצר, ידיעה של דף אחד וכדומה. הסיפור הבא המובא בספר "לקח טוב" מלמד עד כמה יקר הוא דף גמרא אחד ויחיד: סטודנט יהודי בארה"ב חזר בתשובה. הוא החל ללמוד תורה ולקיים מצוות וגם כאשר הגיע לבית אביו, השתדל לשמור על כל מצוות ה' וללמוד תורה בשקידה רבה. אביו הקשיש של אותו בחור, היה רחוק מאוד מיהדות ולא היה כל מושג עליה ועל אורחותיה. באותו זמן התפטר האב מעבודתו והסתובב באפס מעשה. על רקע זה הוא התרשם מאוד מבנו ומאורח חייו המלא תוכן ורצינות, עד שיום אחד ניגש אל הבן וביקש ממנו שילמד איתו לכל הפחות דף אחד מהספר שהבן לומד, כלומר, מהגמרא. השיב לו הבן: "הדבר קשה מאוד, כדי להבין גמרא יש צורך לדעת לקרוא את לשון הקודש ואתה הרי אינך יודע אפילו אלף-בית. נוסף לכך, עליך לדעת שתי שפות, לשון הקודש וארמית, שבהן כתובה הגמרא". האב לא ויתר וביקש שלמרות הכל ילמד עימו לפחות דף אחד. לנוכח בקשתו, התחיל הבן ללמוד איתו. הבן נעדר הרבה מן הבית ורק לאחר שנה של לימוד משותף הם סיימו את הדף הנכסף. כאשר גמרו ללמוד את הדף, אמר האב לבן: "ברצוני לעשות חגיגה על שזכית ללמוד דף גמרא". אמר לו הבן: "יש אומנם מנהג לעשות חגיגה על סיום מסכת, אבל לא על דף אחד". התעקש האב לעשות חגיגה על הדף שלמד. הבן פנה לרבי משה פיינשטיין זצ"ל ושאלו האם לערוך סעודת סיום על הדף הבודד שלמדו. רבי משה הורה לו שיעשה "סיום", והוסיף: "גם אני אבוא להשתתף בשמחה". וכך היה, עשו סיום על דף אחד ויחיד שזכה האיש ללמוד עם בנו במשך שנה תמימה. באותו סיום השתתף רבי משה שאמר דברי שבח והערכה לאב הקשיש, שלמרות קשייו לא נרתע והשיג את מבוקשו. למחרת הסיום לא התעורר האיש משנתו, הוא מת מיתת נשיקה. בהספד שנשא עליו רבי משה, הוא אמר: "יש הקונה עולמו בשעה אחת, ויש הקונה עולמו בדף אחד!"

בספר "לשכנו תדרשו" מסופר: לעת זקנתו של החפץ חיים זצ"ל כאשר יסד את ועד הישיבות, היה מכתת רגליו מעיר לעיר לטובת ועד הישיבות. כשהגיע לאחת הערים הגדולות, היה צריך לדרוש באולם הגדול באותה עיר. באותו זמן היה שמו של החפץ חיים נערץ מאוד בעיני הציבור והגיעו כל בני העיר, קהל רב עד מאוד, ומילאו את האולם הגדול מפה לפה. כשהגיע החפץ חיים, כבר לא היתה אפשרות להכנס לאולם מרוב דוחק, הגבירו אותו על כסא וכך העבירו אותו מאיש לאיש עד שהגיע לבמה. החפץ חיים כבר היה זקן וחלש מאוד ולא יכל לדבר יותר מכמה מילים, אף על פי כן עמד הקהל נרגש מאוד לראות ולשמע את הדברים היוצאים מפורש מפי כהן גדול. וכה היו דבריו הנרגשים: "תחילת דינו של אדם על דברי תורה - השאלה הראשונה שיצטרך האדם ליתן דין וחשבון לאחר מאה ועשרים תהיה על מצות תלמוד תורה - מה נענה ליום הדין?!", וכאן פרץ החפץ חיים בבכי מר מרוב התרגשות, ובכך סיים ולא יכול יותר להמשיך לדבר וכל הקהל געה בבכי לקול בכייתו של גאון הדור וקדושו. מיד לאחר מכן מילאו הקהל במטבעות את קופת ועד הישיבות להצלת הישיבות הקדושות.

(מורשת אבות)

מטעמים לשבת

חידושים לפרשת השבוע

"ויקם קין אל הבל אחיו ויהרגהו"

כיצד זה עלה בידו של קין לרצוח את הבל, והלא כידוע "שומר מצוה לא ידע דבר רע"? ברם הבל לא התעורר להביא את קורבנו, אלא לאחר שראה את קין נוהג כך, וכלשון הפסוק: "והבל הביא גם הוא", כטפל לקין. מצוה כזאת, שאינה מהתעוררות עצמית לחפש את הטוב, אלא מגורמים חיצוניים, אין בכוחה להגן על האדם.

(לבוש יוסף)

"ויכולו השמים והארץ וכל צבאם"

סח אליהו הנביא זכור לטוב: מעשה בילד שלימדו אביו ספר בראשית. פעם אחת עלה קיסר לאותה מדינה, ונפל אותו ילד בשבי, וסיפרו עימו. חבשוהו בבית האסורים, והכניסו את סיפרו לגנזי הקיסר. מצאוהו, ובאו כל גדולי המלכות לקרוא בו, ולא ידעו. אמרו לו: "זה הספר מספרי ישראל הוא, ויש כאן ילד אחד מהם שהוא חבוש בבית האסורים". הוציאוהו והביאוהו לפני הקיסר. כיון שראה הילד סיפרו, מיד חיבקו ונישקו וקראו לפני הקיסר, והיה מפרש מן "בראשית" עד "ויכולו". כיון ששמע הקיסר שיבחו של הקדוש ברוך הוא איך ברא את עולמו, מיד עמד מכסאו ונשקו לאותו ילד על ראשו ואמר לו: "יודע אני שלא מצאנו את הספר אלא בגללך, כדי להתירך מבית האסורים". מיד ניתן לו כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות לרוב ושיגרו בכבוד גדול אצל אביו. והלא הדברים קל וחומר: ומה ילד זה, שלא למד אלא ספר בראשית בלבד, זכה לכל זה, הלומד כל חמישה חומשי תורה, וכל התורה כולה, על אחת כמה וכמה!

(מעין השבוע)

"ויהי הבל רועה צאן, וקין היה עובד אדמה"

בעצם לא נברא האדם, אלא בשביל להתעסק בתורה ובתפילה, אולם כדי לפרנס את עצמו חייב הוא גם לעסוק המלאכה, לפיכך עוסק הצדיק בעניני העולם מתוך הכרח, ואילו עיקר רצונו הוא רק לעסוק בעבודת ה' ואילו הרשע אצלו הרי המלאכה והמסחר הם העיקר ועל כן להוט הוא אחרי תאוות העולם הזה, וזהו שבאה התורה לרמוז לנו, בענין קין והבל הבל עסק ברעיית הצאן מתוך צער, "ויהי" - אין ויהי אלא לשון צער, ואילו קין "היה" - אין והיה אלא לשון שמחה, הוא עשה את עבודת האדמה מתוך שמחה, לפיכך, "וישע ה' אל הבל ואל מנחתו, ואל קין ואל מנחתו לא שעה".

(אמרי חן)

"והיו למאורות ברקיע השמים להאיר על הארץ"

תמה האדמו"ר רבי אהרון מסדיגורה זצ"ל: הלא מטבע הדברים שהמנורה המאירה את הדירה, קטנה בהרבה ממנה, ומדוע צבא השמים, שנועדו להאיר את הארץ גדולים פי כמה מן העולם? אלא חזר ופירש, נאמר "בראשית ברא", ודרשו רבותינו בשביל ישראל שנקראו "ראשית", ואדם מישראל גדול הוא כל כך, שהחמה והלבנה ושאר הכוכבים נחשבים לעומתו כמנורה קטנה בדירה גדולה מאוד...

(תורת הפרשה בשם מעיינות הנצח)

חנוך לנער

זכו - שכינה ביניהם

ילדים מרביצים! מה עושים?

בספר בני חביבי הביא, שכלל הזהב במריבות בין ילדים הוא: "אל תתערבו!", זו המריבה שלהם וזה העסק שלהם, ועליכם להשאר מחוץ לתמונה. אם תתערבו, עלולים להאשים אתכם בנקיטת עמדה כלפי אחד מהצדדים, וכך, לא תסייעו במאום בהתערבותכם. אם אתם רוצים לנזוף בהם על-כך שהם מתקוטטים, המתינו עד שיירגעו הרוחות. הילדים לא יקשיבו לכם באמצע מריבה. מאוחר יותר, תוכלו להסביר להם מה לא בסדר במריבות. אפילו כאשר הם מכים זה את זה, כל עוד איש אינו נפגע, הדבר עדיין נחשב כנורמלי. כמובן, שאין תועלת לצוות עליהם לא להרביץ. הם ישכחו מה אמרתם ברגע שתפסיקו לדבר. הרבה יותר נכון למצוא דרכים כיצד לחזק רגשי אחווה וידידות בין האחים. אפשר לעודד אותם להתחרות ביניהם במעשה חסד, או להציע פרס למי שמוותר. כשיודעים שאפשר להרוויח, קל יותר להתגבר. והביא שם: אם אחת סיפרה כיצד בן השכנים דחף באלומות את בנה והפילו ארצה. כאשר נזפה בשכנתה על-כך שהיא לא מחנכת את בנה, ענתה לה השכנה: "שאלתי רב, והוא אמר לי לא 'לעשות עסק' מהתוקפנות שלו". אינני יודע מי הוא הרב שאמר דבר כזה, אך אין ספק שהוא לא התכוין שמותר לילד לפגוע בילדים אחרים. אתם יכולים לחנך את ילדיכם לפי ראות עיניכם, אך אסור לכם להרשות להם לפגוע בילדים אחרים. אין לילדיכם כל זכות להרביץ למישהו, ולא משנה כמה הם תוקפניים. יש להבהיר זאת בתקיפות רבה. אסור להם, בשום פנים ואופן, לפגוע בילדים אחרים ולהזיק להם. ושמעתי מגדולים (כ"ק מרן אדמו"ר מנדבורנה זצוק"ל, כ"ק האדמו"ר מגור שליט"א, הגר"י זילברשטיין שליט"א ועוד) שצריך מקטנות לשנן לילדים, שהמרים יד על חבריו... ולהסביר ולמנוע, אך לא לוותר בשום אופן ויפה שעה אחת קודם... ועם תפילות יש סיכוי לראות בטוב.

הוא עצבני? היא עצבנית? מתפרצים מהר מידי? יש סיבה!

רועה נאמן לעדתו היה רבי ישעיהו ברדקי, ראש העדה האשכנזית בירושלים. הוא נשא על שיכמו את סיבלם ודאג לטובתם ויצג את העדה לפני השלטונות. ליבו היה ער לכל צר ומצוק, והתאמץ לעזור לכל מר נפש וקשה יום. פעם בערב שבת קודש נכנס אליו עני וגילה לו, כי בביתו אין לחם לשבת. רבי ישעיה רצה לעזור לעני, אך כסף מזומן לא היה בידו. נטל פמוט אחד ונתנו לעני במתנה, ואמר לו שימכרנו ובדמיו יקנה צרכי שבת. כעבור שבועות מספר שוב נכנס אותו עני עם אותה בקשה, נטל רבי ישעיהו את הפמוט השני ונתנו לו. לא ארכו הימים ואותו עני שוב מתדפק על פתחו. רבי ישעיה שלא היה ביכולתו לעזור לו, נטל את ה"שטריימל" שלו ונתן ליהודי שימכרהו ויתפרנס ממנו. אותו עני מר נפש, לקח את השטריימל וחבט בפניו של רבי ישעיה, והתפרץ בחירופים על מה שאינו עוזר לו בכסף מזומן. הפטיר רבי ישעיה: אם יהודי מתפרץ בצורה קשה כזו, מי יודע עד היכן צרותיו וכאביו מגיעים, ומה גודל יגונו וסיבלו אם איבד כבר את שווי משקלו. לא התמהמה הרבה, פנה אל העני: בוא עימי מיד ונגייס לך עוד עזרה. וכך סיבב איתו רבי ישעיה על הפתחים עד שקיבל עזרה הגונה.

פעמים רבות הבעל חוזר מהכולל או העבודה והאישה מקבלת פניו בקיטון של רותחים ופעמים היא מקבלת את פניו בחיוך לבבי והוא... בר מינן. צריכים לדעת לדון לכף זכות, יש סיבה. לפני שמחזירים מנה אפיים נא לברר מה מציק? מה כואב? נחסוך הרבה יגון ואנחה ונשיג ששון ושמחה. בהצלחה.

עשה לך רב

שו"ת ממור הרה"ג
הרב יוסף מוגרבי שליט"א

כמה דקות יעבור זמן קריאת שמע של המג"א, האם יפסיק לקרוא ק"ש באמצע פסוקי דזמרה?

יכול להמשיך להתפלל כרגיל.

האם מותר לקשור את הציצית במקומות המטונפים כגון בבית הכיסא?

לא יעשה כן.

האם מותר לברך או לומר דברים שבקדושה כנגד שיער מגולה של אישה גויה?

מותר, ויש מחמירים ואשרי המקדש עצמו.

אחד שבא לבית הכנסת והיה מעשרה ראשונים ולאחר מכן היה צריך לצאת וכשחזר היו יותר מעשרה, האם איבד את מעלת עשרה?

אם היה מעשרה ראשונים ומתפלל באותו מנין, נוטל שכר כנגד כולם, וזאת על אף שיצא לצורך למספר רגעים.

מה שנאמר שגוערים במי שמדבר בחזרת הש"ץ, האם זה גם נאמר במי שמדבר באמצע קדיש?

מרן כתב זאת רק לגבי חזרת הש"ץ, אך כמובן שאין לדבר בקדיש.

אמירת קדיש לטובת שתי נשמות, האם הדבר מועיל לשתייהם?

מרן הראש"ל הגר"ע יוסף זצ"ל התיר זאת, וכששאלתיו (בשנת תשנ"ג) אם אדם הושכר לומר קדיש עבור נפטר אחד ובאו להשכיר עבור נפטר נוסף, שמותר הדבר משום שזכרון אחד עולה לכאן ולכאן.

אדם שקרא פסוק ראשון של קריאת שמע בלא כוונה, האם צריך גם כן לחזור ולקרא את כל השלושה פרשיות?

די שיחזור על פסוק הראשון בכוונה.

מי שנזכר באמצע פסוקי דזמרה שבעוד

מחלל שבת שמת ולא הניח בנים אלא בנות, האם הן צריכות לשכור אדם שיאמר עליו קדיש או שאין צריך לטרוח עבורו כיון שחילל שבת?

אדרבא ואדרבא, ראוי להרבות במצוות ובצדקה לעילוי נשמתו כמו שכתבו רבותינו המקובלים, ובודאי שישכירו אדם הגון וירא שמים שיאמר עליו קדיש כמו שכתב בספר פלא יועץ (ערך כיבוד אב ואם) והוא רחום יכפר עוון, והטוב ביותר שיקבלו הילדים על עצמם לשמור את השבת ולקדשה.

מחלל שבת בפרהסיא שאומר קדיש עבור קרוביו, האם זה נחשב קדיש לעניין לענות אחריו אמן?

בצירוף הסברה שבימינו הם נחשבים כתינוקות שנשבו, יש לענות אחריהם אמן, ובפרט אם אומרים קדיש אנשים נוספים.

אל תקרי הליכות אלא הלכות

לצורכו, כגון ששכח לעשות זאת מערב שבת, או שראה בשבת שיש להחליף ביותר נקי.

אין לקפל בגד או מפה וכדומה בקיפולו הקודם, אלא אם כן יתקיימו בו כל חמשת התנאים הבאים: (א). שיהיה הקיפול לצורך השימוש בבגד באותו יום. (ב). שיהיה הבגד חדש שעדיין לא נתכסה. (ג). שיהיה הבגד לבן ולא צבעוני. (ד). שאין לו בגד אחר הראוי ללבושו או להשתמש בו בשבת. (ה). שהקיפול ייעשה על ידי אדם אחד בלבד ללא עזרת אחר. ומכל מקום לקפל שלא כסדר קיפולו הראשון - מותר בכל עניין.

מותר לקפל את הטלית בשבת שלא כסדר קיפולו הראשון, אפילו אינו חוזר ללבושו בו ביום. והנוהגים לקפל כסדר קיפולו הראשון, אין למחות בידם שיש להם על מה שיסמוכו.

מותר להחזיר את השקע של מגבעת שנתקמטה. וכן מותר להחזיר את הצווארון של המעיל ואת הכפל שבמכנסים.

מותר להכניס את הכובע של שבת (שטריימל) לקופסה המיוחדת לו, אף על פי שעל ידי כן מתכווצות השערות ונשמרות מלהתפזר אנה ואנה, ואין זה איסור של תיקון כלי. אבל אסור להכניס את הקופסה לתוך מקרר (כדי שיחזיק את השערות שלא יתפזרו) כיון שזה נחשב בכלל קיפול בגדיו כדי לתקנם. (השבת והלכותיה)

מבפנים ומשפשף עד שהטיט נופל).

ברזל שמניחים בחצר שלפני פתחי הבתים כדי לקנח בו את הנעלים, אסור לקנח בו בשבת בחוזקה אבל בנחת מותר לקנח, ובפרט אם הטיט לח בודאי שמותר, ומותר לקנח את הנעלים בכותל או בחידודי המדרגות.

מנעל של עור ושאר כלי עור, וכן בגד העשוי מסיבים סינטטיים כגון בגד ניילון, שיש עליהם טיט או שאר לכלוך, מותר לשוטפם במים כדי לנקותם, ובלבד שלא יכבסם דהיינו שלא ישפשף צידיהם זה בזה. ואם המנעל הוא של גומי מותר גם לשפשפו כיון שהגומי אינו בולע כלל ואין בו חשש כיבוס, כשם שבכלי עץ אין חשש כיבוס.

אסור להבריק את הנעלים במברשת או במטלית אפילו בלי לתת משחה עליהם, אבל להסיר מהם את האבק ביד או במטלית - מותר, ובלבד שיזהר לעשות זאת בעדינות ולא בחוזק כדי שלא להבריק.

מותר להסיר הנוצות מן הבגד בשבת. אפילו הוא חדש ומקפיד שלא ללבושו עם הנוצות. ומותר לנקות הבגד מן הנוצות אפילו על ידי מברשת, והמחמיר להסירם שלא במברשת אלא רק ביד - תבוא עליו ברכה.

מותר להחליף ולהלביש ציפית עליונה על הכר או על הכסת, אפילו שלא לצורך מצוה אלא

המנער בגד חדש שחור מן הטל שעליו - חייב, מפני שהניעור יפה (מועיל) לו כמו כיבוס, ובלבד שמקפיד עליו שלא ללבושו בלי נייעור. ודוקא בחדש ושחור, ושמקפיד שלא ללבושו בלי נייעור, אבל אם חסר אחד מהתנאים האלו - מותר. ויש אומרים שכיון שאין אנו יודעים עד כמה נקרא חדש, לכן יש להיזהר בכל אופן, בין אם נראה חידושו ובין אם לא נראה.

אסור לנער בגד חדש שמקפיד עליו, אם נשר במים או שירדו עליו גשמים. בין בבגד שחור ובין בשאר צבעים. אבל בגד ישן מותר לנער, ומכל מקום לא ינער בחוזק מן המים, שלא יבוא לידי סחיטה אלא ינער בנחת.

מותר מעיקר הדין לנער בגד מאבק שעליו גם אם נתקיימו בו שלושת התנאים שצוינו קודם, (שהם: חדש, שחור, מקפיד ללבושו בלא נייעור), והמחמיר בזה - תבוא עליו ברכה. ואחינו האשכנזים מחמירים בזה, ומכל מקום אם אינו מנער את הבגד אלא מקנח בנחת אתה אבק שעליו בידו או במטלית יבשה, הרי זה מותר לכל הדעות.

מותר לשפשף את בגדו מטיט שנפל על בגדו, ואף על פי שהטיט יבש ועל ידי שפשפו הוא מתפורר ונטחן עד אשר דק לעפר, ובלבד שלא ישפשף הבגד במחוץ שנראה כמלבן הבגד, אלא משפשפו מבפנים (דהיינו שאוחז הבגד

משל ונמשל

חגורות מעלי תאנה. נמצא כי עצם ענין הבגדים הוא חרפה לנו שנשתלשל מחמת חטא זקננו, אך הטיפשים שכחו מזה ועושים מן הטפל והחרפה עיקר, להתהדר בבגדי שש ורקמה... (מעמיינות הנצח בשם רבי מנדלי מויז'ניץ).

"ויברך אלוהים את יום השביעי ויקדש אותו" (בג). אמרו רבותינו במדרש (בראשית רבה יא,ב) ברכו במטעמים. וצריך להבין מדוע יש ענין לענג בשבת את הגוף החומרי, וכי הנשמה מסוגלת להנות ממאכל ומשקה? והענין יובן על פי משל: בן מלך אחד נלקח לשבי במקום רחוק בין כפריים פשוטים, וסבל שם שמן רב. באחד הימים קיבל מכתב מאביו לבל יתיאש שם ולא ישכח נימוסי מלכות, כי עוד ידו נטויה להחזירו לביתו, מיד שמח בן המלך שמחה גדולה, אך חשש שבני הכפר ילעגו עליו, על כן גילה לא להם את סודו, אלא הזמין אל בית היין וכך הם השתתפו בשמחתו, הם שמחו ביין והוא שמח בשמחת אביו. והנמשל, כי הנשמה רוצה לשמוח בשבת בתענוגים של אביה מלך מלכי המלכים הקב"ה, אך כדי שהגוף לא יפריע לנשמה לשמוח, על כן ציוותה התורה לענג את הגוף באכילה ושתייה. ואז כשהגוף שמח בשמחת אכילה ושתייה, יש פנאי לנשמה לשמוח בשמחת דבקות השם יתברך (בעל שם טוב על התורה) (תורת הפרשה)

"ותפקחנה עיני שניהם וידעו כי עירומים הם ויתפרו עלי תאנה" (ז,ג). מפסוקים הללו יש ללמוד מוסר השכל לדור השפל הזה שמוציאים ומאבדים ממונם על מלבושים להדמות לשרים ושרות ללבוש שש ורקמה, וכל אחד נכוח מחופתו של חבירו בחפצו לעשות מלבושים יקרי ערך לחופת בנו או בתו כמו שעשה חבירו, הגם שאינו מבעלי כיסין כחבירו, ובזה מאבדים ימיהם בהבל להתאמץ להשיגם. **משל למה הדבר דומה?** - למלך גדול שהיה לו יועץ והיה אוהבו אהבה רבה. ואירע לימים שחטא היועץ למלך ונכשל בעוון חמור אשר אחת דתו להמית, אך מגודל אהבה ורחמים היה קשה הדבר בעיני המלך וציוה חלף העונש שיתלו קולר על הצואר הוא וכל יוצאי ירכו, כדי שיהא להם לזכרון עולם כי בעצם נתחייב מיתור המלך בחסדיו הצילו. והנה היועץ עצמו קיים הגזירה כראוי והלך בקולר פשוט, מזכרת עוון, ואילו בן בנו התהלך בקולר של זהב, עד שברבות הימים נשכח הענין והסיבה לקולר, וכשראוהו לבוש קולר זהב היו הבריות סבורים שזה תכשיט לנוי כיאות לרוב עושרו, וחמדו בליבם לעשות כמוהו. עמד זקן אחד שזכר המעשה ואמר להם: טיפשים שבעולם! הלא קולר זה אות קלון הוא להיזכר חטאת אבותיו... וסיפר להם כל הענין. **והנמשל**, אדם הראשון קודם החטא לא היה צריך מלבושים, כי כותנות אור עטפוהו, אלא אחרי שחטא ונתחייב מיתה ריחם עליו הקדשו ברוך הוא, ומיעט העונש לקנסו במה שהפשיט ממנו כותנות האור, ולכן הוצרכו

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
יצחק בלו
בן שרה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
אבי אנוך קזר
בן שלמה
ופרידה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
מזכה הרבים
ר' חיים אברהם
בן נזירה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האיש היקר
המזוכך ביסורים
עזרא
בן גוהר
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האישה החשובה
המזוככת ביסורים
פרידה
בת מליה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האישה החשובה
המזוככת ביסורים
שושנה פריה
בת סלימה
ת.נ.צ.ב.ה.

רוצה להיות
ממזכי הרבים
ולהפיץ את העלון?
052-7647449

להקדשות לתרומות ולכל עניני העלון אפשר לפנות לטלפון: **052-7647449**
ניתן לתרום להוצאות העלון ולפעילויות המוסדות גם דרך נדרים פלוס" מכל רחבי הארץ
למעוניינים שהעלון ישלח בדוא"ל, נא להשאיר הודעה: **yeasa.beracha@gmail.com**
כתובתנו: מפרץ שלמה 100 חולון

